

ROBERT AUTY

(10. 10. 1914 – 18. 8. 1978)

18. kolovoza 1978. u 64. godini života iznenada je preminuo u Oxfordu Robert Auty, profesor slavenske filologije, vrstan predavač i organizator znanstvenoga rada. Slavistika, posebno britanska, izgubila je njime vrijedna istraživača i propagatora slavenske kulture, a slavisti širom svijeta draga prijatelja.

Robert Auty rođen je u Rotherhamu u Yorkshireu 10. listopada 1914. Gimnaziju je završio u Rotherhamu, a sveučilišne studije (moderni jezici) u Cambridgeu, gdje je diplomirao 1935. Specijalizirao je njemačku književnost i doktorirao tezom: *Studien zum späten Minnesang mit besonderer Berücksichtigung Steinmans und Hadlaubs* u Münsteru 1937. i započeo akademsku karijeru kao asistent za njemačku književnost u Cambridgeu. U isto vrijeme započelo je i njegovo zanimanje za slavenske jezike. U travnju 1937. kao član delegacije britanskih studenata posjetio je Čehoslovačku. Češki i slovački jezik i književnost postali su središnje područje njegovih znanstvenih interesa, a Čehoslovačku je zavolio kao drugu domovinu (šest puta ju je posjetio prije okupacije 1939). Tih godina – 1938. i 1939. – putuje i u Njemačku i posreduje kod nacističkih vlasti za progonjene i uhićene Židove. Mnogi koji su već bili u koncentracionim logorima duguju mu život.

Za vrijeme rata bio je prevodilac u Odjelu za informacije Čehoslovačkog ministarstva vanjskih poslova u Londonu, a kasnije prevodilac pri britanskoj vladi. U isto vrijeme emitirao je češki i slovački na BBC-u. Nakon rata vraća se Cambridgeu i neko vrijeme predaje njemački i češki. Na Cambridgeu je obavljao različite administrativne dužnosti, u kojima je došla do izražaja njegova nadarenost za administraciju.

1962. Auty je postao profesor komparativne slavenske filologije na Sveučilištu u Londonu. Tu je započela njegova bliska suradnja sa Školom za slavenske i istočnoslavenske studije, a ta je suradnja nastavljena i nakon njegova prijelaza na katedru komparativne slavenske filologije u Oxfordu, gdje je 1965. naslijedio B. Unbegauna i djelovao do kraja života. Bio je član različitih stručnih društava, član Međunarodnoga slavističkog komiteta (od 1965) i njegov potpredsjednik (od 1966).

Spektar znanstvenih interesa Roberta Autyja vrlo je širok, a njegova dostignuća raznovrsna i značajna; njegov opus sadržava preko 150 objavljenih radova. Nakon disertacije neke njegove radnje bile su s područja njemačke književnosti, a njegova slavistička djelatnost obuhvaća dva osnovna područja: staroslavenski jezik i oblikovanje slavenskih književnih jezika (usp. bibliografiju njegovih radova u *Slavonic and East European Review*,

1979, 94–102). S područja staroslavenskoga jezika najpoznatije mu je djelo *Handbook of Old Church Slavonic II: Texts and Glossary*. Ta je čitanka izašla čak u četiri izdanja (1960, 1965, 1968, 1977). Od manjih radova ovamo pripadaju *Lateinisches und Althochdeutsches im Altkirchenslavischen Wortschatz* (Slovo 25–26, 169–174) i *The western lexical elements in the Kiev Missal* (Slawisch-deutsche Wechselbeziehungen in Sprache, Literatur und Kultur. Berlin 1978, 3–6). Pisao je o različitim pitanjima iz povijesti slavenske pismenosti, od studija o glagoljskoj grafiji (*Glagolitic ЦП and ЦѢ : facts, conjectures and probabilities*. Zbornik u čast Stjepana Ivšića. Zagreb 1963, 5–11) do opisa hrvatskoglagoljskih tiskanih knjiga sačuvanih u Oxfordu (*Sixteenth-Century Croatian Glagolitic Books in the Bodleian Library*. Oxford Slavonic Papers, New Series XI, 1978, 132–135).

S područja njegova zanimanja za razvoj književnih slavenskih jezika značajna su mu istraživanja oblikovanja slavenskih književnih jezika u Habsburškom carstvu. Uz niz radova u kojima se obrađuje problematika češkoga i slovačkog jezika, tu su i radovi koji obrađuju jezična pitanja kod nas (usp. npr. *Vukova jezička reforma u svjetlu jezičkog preporoda među Slavenima austrijske monarhije*. Anali Filološkog fakulteta, Beograd, V, 1966, 9–14; *Ljudevit Gaj i hrvatski jezik*. Govornite formi i slovenskite literarni jazici, Skopje 1973, 95–97 i dr.). No, Robert Auty nije samo istraživao prošlost; trajno je pratio kulturna zbivanja u slavenskom svijetu i o tome izvještavao (usp.: *Year's Work in Modern Languages* od 1951. dalje: *Czech Studies, Slovak Studies*, zatim zajedno s prof. R. Filipovićem *Serbo-Croat Studies*). Bio je suradnik petnaestak časopisa, a dragocjeni su njegovi zbiti članci u različitim enciklopedijskim izdanjima.

Za svoj znanstveni rad dobio je R. Auty i visoka priznanja. Bio je član Austrijske akademije znanosti (1957) i član Britanske akademije (1958). No, ne samo da je bio cijenjen kao znanstvenik, već je bio poštovan i voljen i kao čovjek. Proveli smo mjesec dana na Ljetnom seminaru za bugarski jezik u Sofiji 1971, a kasnije sam ga u nekoliko navrata susreo u Zagrebu. Ostao mi je u uspomeni kao čovjek dokraja jednostavan, uvijek pristupačan i spreman na razgovor o svakom pitanju, znanstvenom i ljudskom, neposredan i srdačan, s izrazitim smislom za humor, a ipak uvijek i u svemu otmjen i dostojanstven. I po svom znanstvenom radu i po svojim ljudskim odlikama ostat će onima koji su ga poznavali u trajnu sjećanju.

Josip Tandarić

SLOVO

29

ČASOPIS STAROSLAVENSKOG ZAVODA U ZAGREBU
ZAGREB 1979

S L O V O

ČASOPIS STAROSLAVENSKOG ZAVODA
»SVETOZAR RITIG«
Instituta za filologiju i folkloristiku, p.o. Zagreb

Izlazi jedanput godišnje

UREDNIŠTVO: 41000 ZAGREB, DEMETROVA 11

BROJ: 29

Urednički odbor:
ANICA NAZOR, MARIJA PANTELIĆ,
JOSIP TANDARIĆ

Glavni urednik:
ANICA NAZOR

Odgovorni urednik:
BISERKA GRABAR

Tehnički urednik:
JOSIP MILIĆ

Korektori:
JASNA VINCE, JOSIP MILIĆ

Ovaj broj časopisa »Slovo« izlazi uz financijsku pomoć Republičke zajednice za znanstveni rad SR
Hrvatske, SIZ–VII.

Tisak: Štamparski zavod »Ognjen Prica«, Zagreb, 1980.